

EDUSKUNNAN
SIVISTYSVALIOKUNTA

Helsingissä

22 päivänä toukokuuta 1992

Lausunto n:o 2

Hallintovaliokunnalle

Eduskunta on 11 päivänä helmikuuta 1992 tekemänsä päätöksen mukaisesti määrännyt, että sivistysvaliokunnan on annettava lausuntonsa hallintovaliokunnalle hallituksen esityksestä n:o 215/1991 vp opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta koskevaksi lainsäädännöksi.

Valiokunnassa ovat asian johdosta olleet kuultavina opetusministeri Riitta Uosukainen, kansliapäällikkö Jaakko Numminen, ylijohtaja Leevi Melametsä, ylijohtaja Irmeli Niemi, osastopäällikkö Harri Syväsalmi, apulaisosastopäällikkö Jukka Sarjala, lainsäädäntöneuvos Arto Sulonen, hallitusneuvos Timo Lankinen ja ylitarkastaja Matti Väisänen opetusministeriöstä, valtiosihteeri Pekka Tuomisto valtioneuvoston kansliasta, neuvotteleva virkamies Raimo Lindberg sisäasiainministeriöstä, kansliapäällikkö Heikki S. von Hertzen, osastopäällikkö Kimmo Leppo, osastopäällikkö Markku Lehto ja vanhempi hallitussihteeri Pekka Järvinen sosiaali- ja terveysministeriöstä, ylijohtaja Pekka Ojala valtiovarainministeriöstä, ylijohtaja K. J. Lång oikeusministeriöstä, ylijohtaja Aslak Lindström, hallintojohtaja Kari Pitkänen ja suunnittelujohtaja Rauno Järnala opetushallituksesta, vs. hallintojohtaja Heikki Halttunen ja toimistopäällikkö Olavi Tapio museovirastosta, osastopäällikkö Heikki Laakso Kuopion lääninhallituksesta, lakiasiasssihteeri Heikki J. Hyvärinen saamelaisvaltuuskunnasta, Suomenruotsalaisten kansankäräjien puheenjohtaja Max Arhippainen, sihteeri Hannu Kareinen valtion nuorisoneuvostosta, apulaiskaupunginjohtaja Antti Viinikka, koulutoimenjohtaja Lauri Turja ja koulutoimenjohtaja Agneta von Essen Helsingin kaupungista, kulttuuritoimen apulaiskaupunginjohtaja Ritva Markkula ja suunnittelupäällikkö Leena Huuho Vantaan kaupungista, nuorisotoimenjohtaja Pertti Mäkelä Lahden kaupungista, koulutoimenjohtaja Antti Saarinen Kauhavan kaupungista, kunnanhallituksen puheenjohtaja Klaus A. Sahlgren ja kunnanjohtaja

Erik Westerback Korppoon kunnasta, koulutoimenjohtaja Hilikka Orava Sodankylän kunnasta, koululautakunnan puheenjohtaja Antti Kakteetta Utsjoen kunnasta, kirjastotoimen johtaja Helvi Linna Oulun kaupunginkirjastosta, rehtori Risto Haatanen Vantaan Uomarinteen ala-asteen koulusta, rehtori Antero Lahtinen Kangasalan Pikkolan yläasteen koulusta, rehtori Kalevi Heikkilä Kuortaneen lukioista, koulunjohtaja Asko Peuraniemi Rovaniemen sairaalakoulusta, johtokunnan puheenjohtaja Kalevi Nissinen Helsingin Rudolf Steiner -koulusta, johtaja Anja Hytönen Ruskeasuon koulusta, rehtori Jorma Parkkola Oulun kuulovammaisten koulusta, rehtori Kaija Manninen Seinäjoen terveydenhuolto-oppilaitoksesta, rehtori Eero Leminen Espoon-Vantaan teknillisestä oppilaitoksesta, rehtori Pentti Niekka Jämsänjokilaakson ammattioppilaitoksesta, rehtori Antti Lehtonen ja talousjohtaja Jorma Kolehmainen Äänekosken ammattioppilaitoksesta, rehtori Lauri Fontell Atk-instituutista, rehtori Hilikka Raukola Tampereen Kotitalousoppilaitoksesta, varatoimitusjohtaja Pekka Alanen, apulaisosastopäällikkö Simo Juva, vapaa-aika-asiain päällikkö Kari Sjöholm, johtava suunnittelija Urpo Ekström ja lakimies Antero Jaakkola Suomen Kaupunkiliitosta, varatoimitusjohtaja Leif Engfelt, osastopäällikkö Olli Kerola, apulaisosastopäällikkö Matti Rasila, tutkimuspäällikkö Aino-Elina Mäkimattila, lakimies Taisto Ahvenainen ja taloussuunnittelupäällikkö Jouko Heikkilä Suomen Kunnallisliitosta, johtaja Berndt Långvik ja jaostopäällikkö Margareta Nygård Finlands svenska kommunförbundet, osastopäällikkö Liisa Souru ja apulaisosastopäällikkö Pentti Aho Opettajien Ammattijärjestö OAJ:stä, puheenjohtaja Antero Penttilä Suomen Rehtorit ry:stä, puheenjohtaja Tuija Koskinen ja sihteeri Erja Väisänen Koulukuraattorit ry:stä, toiminnanjohtaja Petri Pohjonen Ammatillisten Aikuiskoulutuskeskusten Liitosta, vara-

puheenjohtaja, talousjohtaja Taisto Hyvärinen Ammatillisen koulutuksen talouspäälliköt ry:stä, koulutuspäällikkö Usko Lahti Suomen ammatillisten oppilaitosten liitosta, puheenjohtaja, rehtori Pertti Hallikainen Iltakoulujen Liitto IKLO ry:stä, pääsihteeri Heikki Sederlöf Suomen Kansanopistoyhdistyksestä, hallituksen jäsen Kauno Perkiömäki Kansalais- ja työväenopistojen liitosta, sopimusasiain toimitsija Timo Puumalainen Kunta-alan unionista, puheenjohtaja Lilly Hollstén Finlands svenska Lärarförbundista, pääsihteeri Anja-Tuulikki Huovinen Suomen museoliitto ry:stä, varapuheenjohtaja Hilka Orava ja toiminnanjohtaja Tuula Haavisto Suomen Kirjastoseura ry:stä, puheenjohtaja, rehtori Vesa Nikunen Yksityiskoulujen liitosta, puheenjohtaja, rehtori Markku Aunola Suomen erityiskasvatuksen liitto ry:stä, puheenjohtaja Heikki Linja ja varapuheenjohtaja Veli Lepänen Kuurojen ja sokeain opettajien liitto KSOL ry:stä, toiminnanjohtaja Mikael Lindholm Förbundet De Utvecklingsstördas Väl rf. -nimisestä yhdistyksestä, kuntoutusjohtaja Markku Österholm Invalidiliitto ry:stä, talousjohtaja Vesa Kukkonen Keuhkovammaliitosta, puheenjohtaja, rehtori Heikki Parviainen Kuulonhuoltoliitto ry:stä, toiminnanjohtaja Liisa Kauppinen Kuurojen Liitosta, kuntoutusjohtaja Teuvo Ruponen Näkövammaisten Keskusliitto ry:stä, toiminnanjohtaja Aimo Strömberg Suomen CP-Liitto ry:stä, hallintojohtaja Risto Ruohonen Helsingin kaupunginteatterista edustaen myös valtion tanssitaide-toimikuntaa, teatterinjohtaja Jussi Helminen Tampereen Työväenteatterista, johtaja Georg Dolivo Svenska Teatern i Helsingfors -nimisestä teatterista, teatterinjohtaja Anneli Mäkelä ja talous- ja hallintopäällikkö Christian Blom Skolteaternista, johtaja Tytti Oittinen Espoon Teatterista, näyttelijä Anne Nielsen ja teatterisihteeri Paula Huovinen Teatteri Kehä III:sta, teatterinjohtaja Otso Kautto Teatteri Pienestä Suomesta, toiminnanjohtaja Simo Konsala Suomen Teatteriliitto ry:stä, toiminnanjohtaja Riitta Seppälä Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitosta, puheenjohtaja Raimo Vikström Suomen musiikkojen liitosta, varapuheenjohtaja Timo Veijola ja toiminnanjohtaja Aimo Ritaluoto Suomen musiikkioppilaitosten liitto ry:stä, puheenjohtaja Kaarlo Vihinen Suomen musiikinopettajien liitto ry:stä, toiminnanjohtaja Alarik Repo Suomen Sinfoniaorkesterit ry:stä, intendentti Eeva Ilmarila Vantaan orkesteri — Vanda orkester ry:stä, rehtori Jukka Kuha Helsingin konservatoriosta, toiminnan-

johtaja, rehtori Eero Mäkinen Kauppaoppilaitosten Liitosta, pääsihteeri Pekka Väänänen Suomen nuorisojärjestöjen yhteistyöjärjestö SNT:stä, Suomen olympiakomitean puheenjohtaja Tapani Ilkka, pääsihteeri Raimo Railo Työväen Urheiluliitto TUL ry:stä, pääsihteeri Mauri Oksanen Suomen Valtakunnan Urheiluliitto SVUL:sta, järjestöjen koulutussihteeri Ari Näätsaari Suomen Ammattiin Opiskelevien Keskusliitto SAKKI ry:stä ja varapuheenjohtaja Antero Eerola Suomen Lukiolaisten Liitosta.

Käsiteltyään asian sivistysvaliokunta esittää lausuntonaan kunnioittaen seuraavaa.

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan uudistettavaksi kuntien opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusjärjestelmä. Esitys sisältää ehdotuksen laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta sekä siitä aiheutuviksi muutoksiksi muuhun lainsäädäntöön. Lainsäädännöstä ehdotetaan poistettavaksi sellaisia säännöksiä, joissa on asetettu ehtoja valtionosuuden saamiselle. Kuntien toiminnan ja talouden säätelyä ehdotetaan muutoinkin vähennettäväksi.

Opetustoimen alalla uudistus koskee peruskoulun, lukion, iltalukion, ammatillisten oppilaitosten, kansalaisopistojen, musiikkioppilaitosten sekä taiteen perusopetuksen rahoitusta. Kulttuuritoimen alalla uudistus koskee yleisten kirjastojen, kuntien kulttuuritoiminnan, liikuntatoiminnan ja nuorisotyön sekä museoiden, teattereiden ja orkestereiden rahoitusta. Uusia säännöksiä sovellettaisiin myös lainsäädännön piiriin kuuluviiin yksityisiin oppilaitoksiin ja kulttuurilaitoksiin. Esitys sisältää ehdotukset uudeksi laiksi kunnan opetustoimen hallinnosta, laiksi yhteisistä opettajista, kansalaisopistolaiksi, laiksi kuntien kulttuuritoiminnasta, museo- laiksi sekä teatteri- ja orkesterilaiksi. Esitykseen liittyy myös ehdotus laiksi taiteen perusopetuksesta, mitä koskeva hallituksen esitys (HE 211/1991 vp) on käsitelty eduskunnassa erikseen.

Esitys on osa yleistä kuntien valtionosuusudistusta, jonka muita osia ovat eduskunnalle erikseen annetut esitykset kuntien valtionosuuslaiksi ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi sekä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelua ja valtionosuutta koskevan lainsäädännön uudistamisesta.

Ehdotettu laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta olisi opetusministeriön hallinnonalan rahoitusta koskeva yleislaki, joka korvaisi keskeisiltä osin nykyisin hajallaan eri laeissa olevat rahoitussäännökset. Laissa säädettäisiin käyttökustannusten ja perustamishankkeiden valtionosuuksista sekä kuntien maksu- osuuksista käyttökustannuksiin. Valtionosuudet määräytyisivät laskennallisten perusteiden mukaan. Käyttökustannusten valtionosuusperusteina käytettäisiin toiminnan laajuutta kuvaavia tunnuslukuja — oppilasmäärää, opetustuntimäärää, kunnan asukasmäärää ja laitoksen henkilötöyvuosimäärää — sekä niitä kohti vahvistettavia markkamääriä. Perustamishankkeiden valtionosuusperusteina olisivat ennalta vahvistettavat hankkeen laajuus ja tilakohtaiset yksikkökustannukset tai hankkeen arvioitunut kokonaiskustannukset. Opetustoimen laskennallisia yksikköhintoja porrastetaan tuntikehityksen, kunnan asukastiheyden ja kouluverkon rakenteen sekä kielisuhteiden perusteella. Kirjaston yksikköhintoja porrastetaan kunnan asukastiheyden perusteella. Valtionosuus maksettaisiin kunnalle yhtenä kokonaisuutena. Käyttökustannusten valtionosuuden käyttötarkoitusta ei rajoitettaisi. Yksityisen laitoksen valtionosuus maksettaisiin ylläpitäjälle.

Uudistuksen yhteydessä kevennetään merkittävästi opetus- ja kulttuuritoimen hallintoa ja toimintaa koskevia säännöksiä. Sääntelyn purkamisen kohdistuu etenkin niihin säännöksiin, jotka eivät rakenteellisesti sovellu uuteen rahoitusjärjestelmään. Lisäksi sääntelyn purkamisen kohteena ovat sellaiset toimintaa koskevat säännökset, joiden keventäminen on tarpeen edellytysten luomiseksi kuntien ja yksityisten laitosten taloudelliselle ja tulokselliselle toiminnalle.

Opetustoimen valtionosuus olisi kunnan kantokyluokan mukaan 45—60 prosenttia valtionosuuden perusteena olevasta laskennallisesta markkamäärästä. Kulttuuritoimen valtionosuus olisi vastaavasti 25—40 prosenttia. Kantokyluokkiin 1—5 kuuluville kunnille valtionosuus olisi prosentuaalisesti sama, opetustoimessa 60 ja kulttuuritoimessa 40 prosenttia. Kuntien välisiä taloudellisia eroja tasattaisiin kantokyluokissa 6—10 nykyistä enemmän ja kantokyluokissa 1—5 kokonaan yleisillä valtionosuuksilla.

Vuoden 1989 kustannusten mukaan laskettuna valtionosuusasteikkojen muutosten takia opetus- ja kulttuuritoimen valtionavut vähenevät noin 1 565 miljoonaa markkaa, minkä verran valtionrahoitusta siirretään nykyisestä opetus- ja

kulttuuritoimen rahoituksesta kuntien verotulojen täydennykseen ja yleiseen valtionosuuteen. Lisäksi rahoitusasteikon muutosten takia kuntien korvaukset valtion oppilaitoksia käyvistä oppilaista kasvavat noin 275 miljoonaa markkaa. Valtion ja kuntien välinen kustannustenjako opetus- ja kulttuuritoimessa muuttuu siten yhteensä noin 1 840 miljoonaa markkaa.

Perustamishankkeiden valtionosuusasteikko olisi kuntien kantokyluokituksen mukaan 25—70 prosenttia. Sitä noudatettaisiin peruskoulun, lukion, iltalukion, ammatillisen oppilaitoksen, kansalaisopiston, musiikkioppilaitoksen sekä kirjaston perustamiskustannusten valtionosuuksissa. Kulttuuritoiminnan, liikuntatoiminnan ja nuorisotyön sekä museon, teatterin ja orkesterin perustamishankkeeseen voitaisiin myöntää harkinnanvaraista valtionavustusta.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan samanaikaisesti kuntien valtionosuuslaiksi ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi annetussa esityksessä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelua ja valtionosuutta koskevan lainsäädännön uudistamisesta annetussa esityksessä ehdotettavien lakien kanssa vuoden 1993 alusta.

Valiokunnan kannanotot

Yleisperustelut

Nykyinen valtionosuusjärjestelmä on monimutkainen ja vaikeaselkoinen. Se on johtanut tarkkaan yksityiskohtaisuuteen, mikä on aiheuttanut päällekkäisyyttä hallinnon eri tasoilla. Järjestelmä ei ole myöskään kannustanut kuntia taloudellisuuteen, mikä on ollut nähtävissä kuntien menokehityksessä. Uudistuksen keskeisenä tarkoituksena on yksinkertaistaa ja yhtenäistää järjestelmää sekä vahvistaa kunnallista itsehallintoa ja korostaa kuntien kustannusvastuuta. Näistä syistä valiokunta pitää uudistusta myös opetus- ja kulttuuritoimen osalta välttämättömänä ja kiireellisenä.

Lakiehdotusten tavoitteena on kuntien toiminnan taloudellisuuden ja tehokkuuden sekä toimintavapauden lisääminen. Opetus- ja kulttuuritoimen ehdotetut valtionosuus- ja suunnittelusäännökset sekä erityislakien hallinnollisten normien poistaminen ja väljentäminen tukevat näitä tavoitteita. Sivistysvaliokunta yhtyy hallituksen esityksen perusteluissa esitettyyn tavoitteeseen, että tarkoituksena on saada menokehi-

tys paremmin hallittavaksi ja ennakoitavaksi sekä tarkemman arvioinnin kohteeksi kunnissa. Samalla valiokunta korostaa kuntien vastuuta ylläpitää opetus- ja kulttuuritoimen palveluja sekä luoda edellytyksiä opetuksen tason, koulutuksen saatavuuden sekä kulttuuripalvelujen kehittämiseksi. Valiokunta pitää tärkeänä sitä, että opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksen uudistuksella ei aiheuteta muutoksia toimintaan, vaan pyritään lisäämään kunnan mahdollisuuksia taloudelliseen ja tulokselliseen toimintaan ottaen huomioon kuntien erilaaiset tarpeet, olosuhteet ja omaleimaisuus.

Valiokunta pitää myönteisenä sitä, että taroituksena on pitää valtion ja kuntien välinen kustannustenjako entisellään uudistuksen piiriin kuuluvien tehtävien osalta mukaan lukien kuntien yleiset valtionosuudet ja rahoitusavustukset. Opetus- ja kirjastotoimessa, taiteen perusopetusta lukuun ottamatta, kustannustenjako on tarkoitettu säilyttää muuttumattomana neljän vuoden välein toteutuneiden kustannusten perusteella tarkistettavien yksikköhintojen avulla. Muussa kulttuuritoimessa valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon kehitys riippuu toisaalta näiden toimintojen ja laitosten menokehityksestä kunnissa ja toisaalta valtion talousarviossa vahvistettavista valtionosuusperusteista. Valiokunta pitää hyvänä sitä, että valmistelussa on pyritty siihen, etteivät rahoitusperusteiden muutokset johtaisi koulu- ja oppilaitosverkon harvenniseen.

Uudistuksella pyritään parantamaan opetus- ja kulttuurihallinnon toiminnan tulokellisuutta ja lisäämään joustavuutta. Jo aiemmin on varsinkin yleissivistävän koulutuksen puolella pyritty samaan päämäärään peruskoulua ja lukiota koskevaa sääntelyä purkamalla. Ammatillisen koulutuksen puolella hallitus lupaa yleisperusteluissa keventää ammatillisten oppilaitosten toiminnan sääntelyä olennaisesti. Valiokunta pitää tärkeänä, että eduskunnalle annetaan pikaisesti esitys ammatillisia oppilaitoksia koskevan lainsäädännön muuttamisesta siten, että päätöksentekotoimivaltaa siirretään oppilaitosten ylläpitäjille ja valtion viranomaisten toimivaltasuhteet järjestetään uudelleen. Valiokunta katsoo, että tässä yhteydessä selvitetään muun muassa ammatillisen koulutuksen määrällisen säätelyn ja yhteensovittamisen vastuutahot.

Hallituksen esityksen perusteluiden mukaan valtionosuusuudistuksen valmistelussa on pyritty siihen, että uudistus tukisi kulttuuri- ja vapaa-aikatoimissa korkeatasoisten palvelujen ylläpitämistä ja kehittämistä maan eri alueilla. Valio-

kunta kiinnittää huomiota siihen, että muun muassa kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimintaa kohdellaan valtionosuuden määräytymisessä eri tavoin kuin koulutusta määräämällä näiden toimintojen valtionosuuden yksikköhinnat vuosittain valtion talousarvion puitteissa ilman, että otettaisiin huomioon toiminnoista aiheutuvia todellisia kustannuksia kunnissa. Valiokunta pitää tärkeänä sitä, että kunnissa edelleenkin huolehditaan ja kehitetään kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen palveluja.

Hallituksen esityksen yleisperusteluissa todetaan, että opetusministeriö selvittää erikseen, tulisiko valtionosuuden määräytymisperusteita muuttaa peruskoulun osalta siten, että valtionosuuden määräytymisperusteena otettaisiin huomioon oppilasmäärän sijasta kunnan peruskouluikäisen väestön lukumäärä. Valiokunnan mielestä on kiinnitettävä huomiota siihen, että ruotsinkielisten koulujen oppilasmäärä poikkeaa usein huomattavasti kielen perusteella tapahtuvassa rekisteröinnissä ruotsinkielisten lasten määrästä.

Valiokunta pitää pyrkimystä kulttuuriautonomiaan keskeisenä osana kansainvälistä vähemmistökeskustelua. Sen vuoksi valiokunta tukee Suomen vähemmistöjen pyrkimyksiä kulttuuriautonomiaan, minkä vuoksi tulee ponnistella muun muassa saamen kielen opetuksen edistämiseksi. Valiokunta pitää tärkeänä, että kulttuuriautonomian periaate säilytetään koulutuksessa.

Sivistysvaliokunnan mielestä valtionosuusuudistuksen käytännön toteuttamiseen saattaa liittyä eräitä epävarmuustekijöitä. Vaikka kuntien taloudellinen tilanne on uuteen valtionosuusjärjestelmään siirryttäessä kireä, on valiokunnan mielestä kuitenkin välttämätöntä, että koulutuksen tasosta Suomessa ei tingitä. Voimassa olevan peruskoululain 3 §:n 1 momentin mukaan peruskoulun kasvatus ja opetus on järjestettävä oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti. Valiokunta pitää tätä velvoitetta tärkeänä myös käytännössä koulutusta järjestettäessä. Sen vuoksi

sivistysvaliokunta edellyttää hallituksen huolehtivan siitä, että opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusuudistuksen toteuttamista seurataan ja opetustoimen osalta tulee selvittää muun muassa,

— järjestetäänkö koulutus kunnissa niin, ettei koulutuksen taso Suomessa vaarannu ja että opetusta kouluissa edelleenkin kehitetään oppilaan tarpeita ja edellytyksiä vastaavaksi,

— turvataanko kunnissa vammaisten koulutuksen järjestäminen niin, että opetus järjestetään peruskoululain 3 §:n edellyttämällä tavalla,

— turvataanko erityisopetus muutoin sitä tarvitseville,

— turvataanko oppilaanohjaus siten, että opiskelijan valinnanmahdollisuuksien lisääntymisen myötä oppilaanohjauksen tullessa yhä tärkeämmäksi opiskelija saa tarvitsemaansa ohjausta valintoja tehdessään,

— turvataanko koulunkäyntiavustajien palkkaaminen avustajia tarvitseville koululaisille,

— turvataanko avustavan henkilön palkkaaminen sitä tarvitseville vaikeasti vammaisille opettajille,

— turvataanko erityistehtävän saaneille lukioille riittävä tuntikehys,

— turvataanko sairaan opiskelijan mahdollisuus saada koulutusta sairaalasaoloaikanaan hänelle soveltuvalla tavalla,

— järjestetäänkö koulukuljetukset ja tarvittava oppilasasuntolatoiminta siten, että opiskelijoilla on tasavertaiset koulunkäyntimahdollisuudet,

— muodostuuko ammatillisten oppilaitosten yksikköhinta oppilaitosmuodollain oikeudenmukaisesti,

— millaiseksi muodostuu ammatillisten oppilaitosten investointien kustannusjakautuma kuntien välillä,

— määräytyykö iltalukioiden valtionosuus aineenopiskelijoiden kannalta riittäväksi niin, ettei oppilaitosten mahdollisuudet järjestää opetusta vaarannu,

— turvataanko mahdollisuudet vankilakoulujen toimintaan, sekä

— säilyvätkö kansalaisopistojen toimintamahdollisuudet.

Kulttuuritoimen osalta seurannassa tulee muun muassa selvittää

— järjestävätkö kunnat kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimen palveluja niin, että kansalaisilla on mahdollisuudet monipuoliseen vapaa-ajan toimintaan,

— voidaanko harkinnanvaraisilla avustuksilla turvata lasten- ja nuorten teattereiden toimintamahdollisuudet,

— voidaanko harkinnanvaraisilla avustuksilla turvata lakisääteisen valtionosuuden ulkopuolelle jäävien teattereiden ja orkestereiden — mukaan lukien

alueorkesterit — toimintamahdollisuudet sekä mahdollisuudet kehittämistoimintaan, kokeiluihin ja erilaatuisiin projekteihin sekä

— turvataanko nuoriso- ja liikuntajärjestöjen toimintamahdollisuudet.

Valiokunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle selonteon uudistuksen toteutumisesta kolmen vuoden kuluttua sen aloittamisesta.

Sivistysvaliokunta toteaa, että opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksen uudistusta on tarkasteltava yhdessä yleisen kuntien valtionosuusuudistuksen kanssa. Valiokunta katsoo, että uudistus saattaa aiheuttaa eräiltä osin sellaisia epäkohtia, jotka eivät ole poistettavissa opetus- ja kulttuuritoimen lainsäädännön mahdollistamisessa puitteissa rikkomatta uudistuksen yleisiä periaatteita. Tällaisia ovat muun muassa saariston erityisolosuhteiden huomioon ottaminen oppilaan koulunkäynnin turvaamiseksi. Sivistysvaliokunta kiinnittää hallintovaliokunnan huomiota siihen, että tämäntyyppiset mahdolliset epäkohdat tulisi ottaa huomioon yleisessä valtionosuuslaissa säädettävien yleisen valtionosuuden, verotulojen täydennyksen ja harkinnanvaraisen avustuksen kautta.

Sivistysvaliokunta korostaa koulutuksen ja sivistyksen merkitystä kansallisena voimavarana. Valiokunta toteaa, että koulutoimen säästötoimenpiteillä ei edistetä yksimielisesti hyväksyttyjä koulutuksen kehittämistavoitteita. Sen vuoksi valiokunta pitää tärkeänä, että julkisen talouden kannalta välttämättömät säästötoimenpiteet kohdennetaan kunnissa siten, että koulutuksen taso edelleenkin turvataan ja pyritään opetuksen sisällölliseen kehittämiseen.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta

7 §. Pykälässä säädetään valtionosuuden laskennallisesta perusteesta. Hallituksen esittämässä muodossa kunnan opetustoimen valtionosuus määräytyisi laskettuna erikseen peruskoulun, lukion ja ammatillisten oppilaitosten opetuksen yksikköhintojen sekä kuljetuksen ja majoituksen yksikköhintojen perusteella. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa peruskoulun, lukion ja ammatillisten oppilaitosten opetuksen yksikköhintojen sekä kuljetuksen ja majoituksen yksikköhintojen perusteella myönnettävää valtionosuutta yhdistettäväksi. Tällä tur-

vattaisiin se, että kuljetus- ja majoitusmenoja käsiteltäisiin yhdenmukaisin perustein sekä valtionosuutta myönnettäessä että kotikunnan maksuosuutta määrättäessä. Muutos yksinkertaistaisi myös valtionosuushallintoa. Edellä todetun johdosta pykälää ehdotetaan myös rakenteellisesti uudistettavaksi.

8 ja 9 §. Edellä 7 §:n kohdalla todetun johdosta valiokunta ehdottaa 8 §:n 5 momenttia ja 9 §:n 1 ja 2 momenttia muutettaviksi.

21 §. Hallituksen esityksen mukaan opetusministeriö päättää museoiden, teattereiden ja orkestereiden henkilötövuosien määrästä. Valiokunta toteaa, että henkilötövuosi on laskennallinen käsite, joka ei ole oikeudellisesti sidottu valtionosuuden saajan päätoimisen henkilöstön määrään. Näin ollen sivistysvaliokunta katsoo, että opetusministeriö voi henkilötövuosia osoittaessaan ottaa huomioon esimerkiksi erilaisten yksittäisten projektien tarvitseman työpanoksen.

26 §. Hallituksen esityksen mukaan valtioneuvosto vahvistaa tietyn alarajan perustamishankkeille. Valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena, että perustamiskustannusten valtionosuuteen oikeuttavat alarajat määrätään eri toiminta-alueilla erilaisiksi. Hankkeiden koot vaihtelevat suuresti hallinnonaloittain. Esimerkiksi liikuntapaikkahankkeista on valiokunnan saaman selvityksen mukaan 50 prosenttia alle kahden miljoonan markan hankkeita, lähinnä kuntoliikunta- ja lähiliikuntapaikkahankkeita. Valiokunta katsoo, ettei valtionosuuden määrittelyllä tule vaikeuttaa pienehköjen hankkeiden toteuttamista. Sen vuoksi valtioneuvoston vahvistama perustamishankkeen alaraja tulee määritellä hallinnonala- ja tehtäväkohtaisesti.

49 §. Valiokunta ehdottaa 2 momenttia muutettavaksi siten, että pieniä ja taloudellisesti vähämerkityksisiä maksamattomia valtionosuuksia ei maksettaisi. Tällöin vältettäisiin myös niiden jaksottaminen. Valiokunta ehdottaa myös muutosta, joka estäisi ennakolta vahvistettujen valtionosuusperusteiden vastaisten kustannusten vyöryttämisen valtionosuuden piiriin. Ehdotettavan lisäyksen tarkoittamia valtionosuusperusteita ovat esim. kuntien ja kuntainliittojen valtionosuuksista ja -avustuksista annettun lain 14 §:n mukaiset enakkopäätökset sekä peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetut valtioneuvoston vahvistamat oppilaskohtaiset käyttömenot.

Valiokunta ehdottaa 3 momenttiin muutosta, joka vastaisi voimassa olevaa käyttökustannusten valtionosuusasteikon väliaikaista leikkaamista. Leikkaus on ollut tarkoitus suorittaa myös uudessa järjestelmässä alkuperäisessä muodossaan. Kirjastot ja yksityiset lukiot ja iltalukiot ovat uutta lakia valmisteltaessa valiokunnan saaman selvityksen mukaan erehdyksessä jääneet pois. Valiokunta katsoo välttämättömäksi suorittaa voimassa olevan menettelyn mukaiset leikkaukset ja ehdottaa sen vuoksi muutosta 3 momenttiin.

50 §. Hallituksen esityksessä olevan 50 §:n 3 momentissa viitataan peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain pykälisiin, jotka koskevat käyttökustannuksia eivätkä perustamiskustannuksia, joita 50 § koskee. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa korjausta viittausäännöksen.

52 §. Hallituksen esityksessä 52 §:n 2 momentissa viitataan virheellisesti kuntien valtionosuuslain 6 §:ään, vaikka tarkoituksena on ollut viitata 5 §:ään. Valiokunta ehdottaa sen vuoksi korjausta 2 momenttiin.

56 §. (uusi) Lakiehdotuksen 39 §:ssä ehdotetaan, että käyttökustannusten valtionosuus myönnetään peruskoulun ja peruskoulua korvaavan koulun sekä kunnan tai kuntainliiton ylläpitämän lukion, iltalukion ja ammatillisen oppilaitoksen osalta oppilaiden kotikunnille. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tämän periaatteen ulottaminen mantereella koulua käyviin ahvenanmaalaisiin edellyttää maakuntalain muuttamista.

Ahvenanmaalla valmistellaan parhaillaan maakunnan opetustoimen rahoitusta koskevan lainsäädännön yhteensovittamista uuteen valtionosuusjärjestelmään. Tarkoituksena on, että uusi Ahvenanmaata koskeva lainsäädäntö tulisi voimaan vuoden 1994 alusta lukien. Sen vuoksi 39 §:n mukainen valtionosuuden myöntäminen ja 40 §:n mukainen maksaminen edellä mainituilta osin tulisi vuonna 1993 hoitaa erillisjärjestelyin. Sen vuoksi sivistysvaliokunta ehdottaa, että vuonna 1993 valtionosuus maksettaisiin ahvenanmaalaisten oppilaiden osalta pääsäännöstä poiketen oppilaitoksen ylläpitäjille niissä tapauksissa, joissa se muutoin maksetaan oppilaan kotikunnalle. Näin ollen opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annettavaan lakiin tulisi lisätä uusi hallituksen esitykseen sisältyvätön 56 §.

2. Laki kunnan opetustoimen hallinnosta

Valiokunta pitää myönteisenä, että kaksikielisissä kunnissa tulee olla monijäseninen elin tai sen osasto kummankin kieliryhmän opetustoimen hallintoa varten. Valiokunta pitää tärkeänä myös sitä, että esittelyvastuussa olevalta virkamieheltä vaaditaan myös ao. kielen täydellinen hallitseminen ja että hän olisi myös ko. asioihin perehtynyt virkamies.

3. Laki peruskoululain muuttamisesta

36 a §. Hallituksen esityksen mukaan ennen ns. luokkamuotoiseen erityisopetukseen ottamista tai siirtämistä koskevaa päätöstä on tehtävä oppilaasta psykologinen tutkimus ja tarvittaessa lääketieteellinen tutkimus ja tarvittaessa sosiaalinen selvitys. Valiokunta katsoo, että tällaiseen siirtotilanteeseen vaikuttavat olosuhteet ovat eri tilanteissa erilaisia. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa, että aina, milloin se ilman kohtuutonta vaikeutta on mahdollista, tehdään jokin näistä kolmesta tutkimuksesta ja tarvittaessa voidaan tehdä myös kaksi tai kaikki nämä tutkimukset.

Lakiehdotuksen 4 momentin mukaan siirtopäätöstä ei saa määrätä viranhaltijan tehtäväksi. Valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena, että niissä tapauksissa, jolloin ratkaisu on kaikkien osapuolten yhteisesti hyväksymä, voitaisiin siirto jättää virkamiehen lopullisesti päätettäväksi. Menettely ei vaarantaisi oppilaan oikeusturvaa, ja olisi joustava. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa muutosta 4 momenttiin.

4. Laki lukiolain muuttamisesta

21 b §. Pykälän 1 momentissa käytetään termiä päivälukio. Lainsäädäntö ei tunne päivälukion käsitettä, joten valiokunta ehdottaa termiä muutettavaksi.

13. Laki ammatillisista oppilaitoksista annetun lain muuttamisesta

7 §. Pykälän mukaan valtion ja yksityisissä oppilaitoksissa olisi edelleen johtokunta. Kunnallisissa oppilaitoksissa puolestaan johtokunnan asettaminen olisi ylläpitäjän harkinnassa. Kun pykälän 3 momentissa puhutaan myös kunnallisen oppilaitoksen johtokunnasta, tulisi

sivistysvaliokunnan mielestä selvytyden vuoksi pykälän 1 momentissa todeta, että kunnallisissa oppilaitoksissa voi olla johtokunta. Valiokunta ehdottaa tätä koskevaa lisäystä 7 §:n 1 momenttiin.

35 §. Pykälässä ehdotetaan luovuttavaksi väliaikaisen ammatillisen koulutuksen käsitteestä. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi mahdollisuus poiketa ammatillisista oppilaitoksista annetun lain ja sen nojalla annetun asetuksen säännöksistä aikuisten ammatillisen koulutuksen osalta. Laki ammatillisista oppilaitoksista on kuitenkin rakennettu siten, että sen säännökset koskevat sekä nuorten että aikuisten ammatillisesta koulutusta, jollei nimenomaan toisin säädetä, kuten on menetelty esimerkiksi koulutuspituuksia koskevassa 19 §:ssä ja opetussuunnitelmia koskevassa 20 §:ssä. Hallituksen esittämässä muodossa 35 §:n säännöksellä annettaisiin yleinen poikkeamisvaltuutus ammatillisen oppilaitoksen lain säännöksistä aikuisten ammatillisen koulutuksen osalta. Sivistysvaliokunta katsoo, ettei tällainen yleinen poikkeamisvaltuutus ole tarpeen. Sen vuoksi sivistysvaliokunta ehdottaa, että lain 35 § kumotaan kokonaan.

14. Laki ammatillisten oppilaitosten oppilaiden opintososiaalisista eduista annetun lain muuttamisesta

7 §. Pykälässä ehdotetaan poistettavaksi opetushallituksen toimivalta hyväksyä oppilasasuntolat, joissa asuminen on oppilaalle maksutonta. Ehdotuksen mukaan oppilaitoksen ylläpitäjän omistamassa oppilasasuntolassa asuminen on oppilaalle maksutonta. Oppilasasuntolat voivat kuitenkin olla joko oppilaitoksen ylläpitäjän omistuksessa tai vuokrattuja. Valiokunta katsoo, että ylläpitäjän omistamaa tai vuokraamaa oppilasasuntolaa tulee maksuttomuuden osalta kohdella tasavertaisesti. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa 7 §:ää muutettavaksi siten, että asuminen kaikissa tapauksissa oppilaitoksen oppilasasuntolassa on oppilaalle maksutonta.

19. Laki valtionosuutta saavista musiikkioppilaitoksista

12 §. Hallituksen esittämässä muodossa oppilasjäsenien valitseminen johtokuntaan poikkeaa muissa oppilaitosmuodoissa käytetystä menettelystä. Valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena,

että myös musiikkioppilaitoksissa oppilasjäsenet valittaisiin lukuvuodeksi kerrallaan. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa muutosta 1 momenttiin. Lisäksi valiokunta ehdottaa samaan momenttiin kielellisiä täsmennyksiä.

21. Laki kirjastolain muuttamisesta

7 §. Hallituksen esityksessä ehdotetaan laajennettavaksi kunnan mahdollisuutta periä maksuja kirjastopalveluista. Lakiehdotuksessa esitetään vain kirjojen lainaamisen säättämistä maksuttomaksi. Kirjastojen audiovisuaalinen tarjonta on tärkeää sekä yleisen kulttuuri- ja koulutuspolitiikan että erityisesti niiden ryhmien kannalta, jotka eivät esim. vamman, sairauden tai muun syyn takia pysty käyttämään kirjoja tai muuta painettua materiaalia. Näillä ryhmillä on muutenkin erityisiä vaikeuksia tiedon saannissa. Valiokunta viittaa myös valtioneuvoston selonteosta eduskunnalle EY-jäsenyyden vaikutuksista 16.3.1992 antamansa lausunnon kirjastotoimintaan koskevaan osaan. Valiokunta katsoo, että tallennemuodosta riippumatta kirjaston omien kokoelmien käyttö ja niiden lainaus tulisi säätää maksuttomaksi ja ehdottaa tätä koskevaa muutosta 7 §:ään.

22. Laki nuorisotyölain muuttamisesta

5 luvun otsikko. Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi 5 luvun otsikkoa. Luvun säännökset käsittelevät valtionavustuksia eikä valtionosuuksia. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa korjausta otsikkoon.

Uudistuksessa luovutaan valtionosuuden jakamisesta kunnan omaan toimintaan ja edelleen järjestöille jaettavaan avustukseen. Samalla käytännön toteutuksessa on pyritty korottamaan kuntien valtionosuuksia näillä alueilla. Nykyisessä julkisen talouden niukkuuden tilanteessa koko toimialueen kehyksiä ei kuitenkaan todennäköisesti voida korottaa vastaavasti. Valiokunta katsoo, että tämä saattaa johtaa muun kuin kuntien nuorisotoiminnan edellytysten, erityisesti nuoriso- ja liikuntajärjestöjen toimintamahdollisuuksien heikkenemiseen.

Sivistysvaliokunta katsoo myös, että koko toimialueen rahoituksen turvaamiseksi veikkauksen voittovarojen käyttö urheilun ja liikuntakasvatuksen sekä nuorisotoiminnan ja nuorisokasvatustyön tukemiseen on pidettävä prosentua-

aalisesti ennallaan. Valiokunnan mielestä tulisi harkita sitä, että myös nuorisotoimen osuus veikkaustvoittovaroista määriteltäisiin nykyistä kiinteämmin, esimerkiksi määrittämällä veikkauksessa nuoriso- ja liikuntatoimintaan yhteinen prosentuaalinen osuus veikkauksen tuotosta.

Edellä todetun perusteella sivistysvaliokunta pitää tärkeänä, että vapaaehtoisen kansalaistojen edellytyksiä ei uudistuksella heikennetä.

Kuntien nuorisotoimella on ollut tärkeä tehtävä nuorisotoiminnan edellytysten luojana sekä toimintamuotojen kehittäjänä. Valiokunta pitää tärkeänä, että nuorten harrastusmahdollisuudet ja nuorten omaehtoisen kansalaistojen kehittämisedellytykset turvataan. Nuorisotyön työmuotoja on kyettävä edelleen hyödyntämään. Asiantuntemus on voitava vastaisuudessakin käyttää täysimääräisesti etenkin, kun tarve nuorten asioiden hoitamiseen eri tahojen yhteistyönä lisääntyy.

23. Laki liikuntalain muuttamisesta

24 §. Pykälän 3 momentin mukaan valtionapuviranomaisen on, ennen kuin se päättää liikuntalain 4 luvussa tarkoitetun avustuksen myöntämisestä, hankittava läänin liikuntalautakunnan ja valtion liikuntaneuvoston lausunto. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta koskevan lain 41 §:n nojalla on asetuksella tarkoitus säätää läänin liikuntalautakunta valtionapuviranomaiseksi eräissä 3 momentissa tarkoitettuja avustuksia koskevista asioista. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa momentista poistettavaksi mahdollisuuden määrätä läänin liikuntalautakunta valtionapuviranomaiseksi. Valiokunta ehdottaa myös, ettei läänin liikuntalautakunnan tarvitsisi pyytää myöntämistään avustuksista valtion liikuntaneuvoston lausuntoa.

26. Teatteri- ja orkesterilaki

5 §. Pykälän 1 momentin mukaan Svenska Teaternille ja Tampereen Työvänteatterille myönnetään valtionosuutta käyttökustannuksiin sijaintikunnan kantokäylyluokasta poiketen 50 prosenttia. Valtio on sitoutunut sopimuksella osallistumaan Tampereen Työvänteatterin toiminnasta aiheutuviin käyttökustannuksiin val-

tionavustuksella, jonka suuruus on 45 prosenttia. Valtionosuusuudistuksen tullessa voimaan laskentapohja kuitenkin muuttuu siten, että hallituksen esittämä 50 prosenttia käyttökustannuksista pienentää Työväenteatterin valtionosuutta valiokunnan saamien laskelmien mukaan lähes 3,3 miljoonalla markalla. Myös Svenska Teaternin taloudellinen asema on vaikea. Valiokunta toteaa, että molemmat teatterit ovat maamme kulttuurille tärkeitä ja perinteikkaita korkeatasoisia laitoksia. Jotta Tampereen Työväenteatterin ja Svenska Teaternin toiminta voitaisiin turvata, valiokunta ehdottaa valtionosuusprosentin nostamista 60 prosenttiin. Valiokunta ehdottaa myös käytettäväksi pykälässä Svenska Teaternista sen virallista nimeä Svenska Teatern i Helsingfors.

28. Laki taiteen perusopetuksesta annetun lain muuttamisesta (uusi)

Ensimmäisen lakiehdotuksen 3 §:n mukaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta koskeva laki koskee muun ohella valtionosuutta, josta säädetään taiteen perusopetuksesta annetussa laissa. Lakiehdotuksen 7 §:n mukaan taiteen perusopetuksessa valtionosuus määräytyy markkamäärästä, joka saadaan, kun kunnan asukasmäärä kerrotaan taiteen perusopetusta varten vahvistetulla yksikköhinnalla. Valtionosuus määräytyy rahoituslain 22 §:n sisältämän kulttuuritoimen valtionosuusasteikon mukaisesti.

Laki taiteen perusopetuksesta on eduskunnassa käsitelty erillisen hallituksen esityksen pohjalta (HE 211/1991). Laki on vahvistettu 15 päivänä toukokuuta 1992 ja tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1992. Jotta rahoituslain mukainen rahoitusjärjestelmä tulisi taiteen perusopetuksen osalta voimaan, tulee lakiin taiteen perusopetuksesta liittää tätä koskeva viittaus-säännös. Sen vuoksi sivistysvaliokunta esittää, että taiteen perusopetuksesta annettuun lakiin lisättäisiin uusi 5 a §.

Edellä esitetyn perusteella sivistysvaliokunta ehdottaa kunnioittaen,

että 2, 5—12, 15—18, 20, 24, 25 ja 27. lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomina ja

että 1. lakiehdotuksen 7—9, 49, 50 ja 52 § hyväksyttäisiin näin kuuluvina sekä että lakiehdotukseen hyväksyttäisiin uusi 56 § seuraavasti:

7 §

Valtionosuuden laskennallinen peruste

Kunnan opetustoimen valtionosuus määräytyy siitä markkamäärästä, joka saadaan, kun lasketaan yhteen 2—7 momentissa tarkoitettulla tavalla oppilaitosmuodoittain lasketut markkamäärät.

Peruskoulun valtionosuuden perusteena oleva markkamäärä lasketaan siten, että ylläpitäjäkunnan peruskoulujen ja ylläpitäjäkunnassa sijaitsevien peruskoulua korvaavien koulujen oppilasmäärän ja ylläpitäjäkunnalle peruskoulua varten oppilasta kohden määrätyn yksikköhinnan tuloon lisätään peruskouluihin ja peruskoulua korvaaviin kouluihin kuljetettujen ja majoitettujen oppilaiden määrän ja ylläpitäjäkunnalle peruskoulun kuljetusta ja majoitusta varten määrätyn yksikköhinnan tulo ja saatu markkamäärä jaetaan ylläpitäjäkunnassa peruskoulua ja peruskoulua korvaavaa koulua käyvien oppilaiden kokonaismäärällä. Näin laskettu markkamäärä kerrotaan peruskoulun ja peruskoulua korvaavan koulun niiden oppilaiden määrällä, joilla on kotipaikka 1 momentissa tarkoitettussa kunnassa.

Lukion valtionosuuden perusteena oleva markkamäärä lasketaan siten, että ylläpitäjäkunnan lukioiden oppilasmäärän ja ylläpitäjäkunnalle lukiota varten oppilasta kohden määrätyn yksikköhinnan tuloon lisätään kuljetettujen ja majoitettujen oppilaiden määrän ja ylläpitäjäkunnalle lukion kuljetusta ja majoitusta varten määrätyn yksikköhinnan tulo ja saatu markkamäärä jaetaan ylläpitäjäkunnan lukioiden oppilaiden kokonaismäärällä. Näin laskettu markkamäärä kerrotaan niiden oppilaiden määrällä, joilla on kotipaikka 1 momentissa tarkoitettussa kunnassa.

Iltalukion ja lukion iltalinjan valtionosuuden perusteena oleva markkamäärä lasketaan siten, että iltalukion ja lukion iltalinjan niiden oppilaiden määrällä, joilla on kotipaikka 1 momentissa tarkoitettussa kunnassa, kerrotaan ylläpitäjäkunnalle iltalukiota ja lukion iltalinjaa varten oppilasta kohden määrätty yksikköhinta.

Ammatillisten oppilaitosten valtionosuuden perusteena oleva markkamäärä lasketaan siten, että ylläpitäjäkunnan tai -kuntainliiton ammatillisten oppilaitosten oppilasmäärän ja ylläpitäjäkunnalle tai -kuntainliitolle ammatillista oppilaitosta varten oppilasta kohden määrätyn yksikköhinnan tuloon lisätään erikseen kuljetettujen ja majoitettujen oppilaiden määrän ja asianomaiselle oppilaitosmuodolle erikseen kuljetusta ja majoitusta varten määrättyjen yksikköhintojen tulot ja saatu

markkamäärä jaetaan ylläpitäjäkunnan tai -kuntainliiton oppilaitosten oppilaiden kokonaismäärällä. Näin laskettu markkamäärä kerrotaan niiden oppilaiden määrällä, joilla on kotipaikka 1 momentissa tarkoitettussa kunnassa.

Kansalaisopiston valtionosuuden perusteena oleva markkamäärä saadaan siten, että kunnan ylläpitämälle kansalaisopistolle valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistetulla opetustuntimäärällä kerrotaan opetustuntia kohden määrätty yksikköhinta.

Musiikkioppilaitoksen valtionosuuden perusteena oleva markkamäärä saadaan siten, että kunnan ylläpitämälle musiikkioppilaitokselle valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistetulla opetustuntimäärällä kerrotaan opetustuntia kohden määrätty yksikköhinta.

Milloin oppilaitoksen ylläpitäjänä on yksityinen yhteisö tai säätiö, ylläpitäjän valtionosuus määräytyy markkamäärästä, joka saadaan kertomalla ylläpitäjän oppilaitosten oppilaiden määrä soveltuvien osin 3 ja 5 momentissa säädettyllä tavalla oppilasta kohden lasketulla markkamäärällä tai 4 momentissa tarkoitettulla yksikkö hinnalla taikka valtionosuuden laskentaperusteeksi ylläpitäjälle vahvistettujen opetustuntien määrä 6 ja 7 momentissa tarkoitettulla opetustuntia kohden määrättyllä yksikkö hinnalla. Kuntainliiton ylläpitämän musiikkioppilaitoksen valtionosuus määräytyy siten kuin edellä tässä momentissa säädetään.

(9 mom. kuten 3 mom. hallituksen esityksessä)

8 §

Opetustoimen valtionosuusasteikko

(1—4 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Valtionosuutta 7 §:n 9 momentin mukaisesti laskettuun markkamäärään kunta saa kuitenkin 1 momentissa säädetystä poiketen kunnan kantokyluokan mukaan siten kuin 22 §:n 2 momentissa säädetään.

9 §

Kotikuntien maksuosuudet

Milloin oppilaan kotikunta on lain mukaan velvollinen rahoittamaan osuutensa muualla opiskelevasta oppilaasta aiheutuvista käyttökustannuksista, kotikunnan maksuosuus lasketaan, jollei jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä tai jolleivät kotikunta ja oppilaitoksen ylläpitäjä ole toisin sopineet:

1) peruskoulun, peruskoulua korvaavan koulun ja lukion osalta koulumuodoitain siten, että 7 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 8 momentissa tarkoitettu oppilasta kohti lasketusta markkamäärästä vähennetään oppilaan kotikunnan kantokyluokan mukaan oppilasta kohti määräytyvä valtionosuus; (poist)

2) iltalukion ja lukion iltalinjan osalta siten, että 7 §:n 4 momentissa sekä 8 momentissa tarkoitettu yksikkö hinnasta vähennetään siitä oppilaan kotikunnan kantokyluokan mukaan oppilasta kohti määräytyvä valtionosuus; ja

(3 kohta kuten 2 kohta hallituksen esityksessä)

Peruskoululain 11 §:ssä ja 32 §:n 3 momentissa tarkoitettussa opetuksessa olevan oppilaan kotikunnan maksuosuus määräytyy 1 momentin 1 kohdasta poiketen siten kuin 1 momentin 3 kohdassa säädetään.

(3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

49 §

Käyttökustannukset

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Tämän lain voimaan tullessa maksamatta olevat valtionosuudet maksetaan vuosittain yhtä suurina erinä viiden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulovuodesta. Maksettava valtionosuus lasketaan siten, että ennalta vahvistettujen valtionosuusperusteiden mukaisesti haetun valtionosuuden ja maksettujen ennakoiden ja osasuoritusten erotuksesta vähennetään 5 prosenttia. Alle 10 000 markan suuruista valtionosuutta ei makseta.

Valtionosuus peruskoulun, (poist.) lukion ja kirjaston käyttökustannuksiin maksetaan 4—10 kantokyluokkiin kuuluville kunnille ja niissä sijaitsevien yksityisten lukioiden ja iltalukioiden ylläpitäjille vuonna 1993 yhtä prosenttiyksikköä pienempänä kuin 8 §:ssä säädetään.

50 §

Perustamiskustannukset

(1 ja 2 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Peruskoulun ja lukion perustamiskustannuksiin myönnetään vuonna 1993 valtionosuutta sen mukaisesti kuin peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain (1147/88) voimaantulosäännöksen 3 momentissa säädetään.

(4 mom. kuten hallituksen esityksessä).

52 §

Opetustoimen yksikkö hinnat vuonna 1993

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Vuoden 1993 yksikköhintoja määrättäessä otetaan lisäksi huomioon vuosina 1991 ja 1992 toteutunut valtionosuustehtävien laadun ja laajuuden muutos sekä samoina vuosina toteutunut kustannustason muutos sekä vastaavat arvioitut muutokset vuonna 1993 siten kuin kuntien valtionosuuslain 5 §:ssä säädetään.

56 § (uusi)

*Eräiden valtionosuuksien
myöntäminen ja maksaminen
vuonna 1993*

Vuonna 1993 edellä 39 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu valtionosuus myönnetään ja maksetaan oppilaitoksen ylläpitäjälle niiden oppilaiden osalta, joilla on kotipaikka Ahvenanmaan maakunnassa. Valtionosuus maksetaan siten kuin 40 §:n 2 momentissa säädetään.

Edelleen valiokunta ehdottaa,

*että 3. lakiehdotuksen 36 a § hyväksyt-
täisiin näin kuuluvana:*

36 a §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun opetukseen ottamista ja siirtämistä koskevaa päätöstä

ei saa tehdä neuvottelematta oppilaan huoltajan kanssa. Milloin se ilman kohtuutonta vaikeutta on mahdollista, on ennen päätöksen tekemistä suoritettava oppilaan psykologinen tutkimus, (poist.) lääketieteellinen tutkimus tai (poist.) sosiaalinen selvitys oppilaasta ja hänen kasvuympäristöstään. Tarvittaessa voidaan tehdä useampia näistä tutkimuksista.

(3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Tässä pykälässä tarkoitettua vastoin huoltajan suostumusta tehtävää päätöstä ei saa määrätä viranhaltijan tehtäväksi.

Edelleen valiokunta ehdottaa,

*että 4. lakiehdotuksen 21 b § hyväksyt-
täisiin näin kuuluvana:*

21 b §

Lukion kerhotoiminnan ja lukion opettajille määrättyjen erityisten tehtävien laskennallinen tuntimäärä on yhteensä 5 tuntia viikossa lukion ylläpitäjää kohti ja 18 tuntia viikossa (poist.) lukiota kohti sekä lisäksi 0,07 tuntia viikossa (poist.) lukion oppilasta kohti lukuun ottamatta iltalinjan oppilaita.

(2 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Edelleen valiokunta ehdottaa,

*että 13. lakiehdotus hyväksyttäisiin
näin kuuluvana:*

13.

Laki**ammattillisista oppilaitoksista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ammatillisista oppilaitoksista 10 päivänä huhtikuuta 1987 annetun lain (487/87) 11 §:n 3 momentti, 15 §:n 3 momentti, 29 §, (*poist.*) 32 §:n 2 momentti ja 35 §,

sellaisina kuin niistä ovat 29 § osittain muutettuna 29 päivänä joulukuuta 1989 annetulla lailla (1374/89) sekä 32 §:n 2 momentti 25 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa (146/91),

muutetaan 7 §, 13 §:n 3 momentti, 15 §:n 1 momentti, 21 §, 22 §:n 1 momentti, 23 §:n 2 momentti sekä 28, 39 ja 40 §,

sellaisina kuin niistä ovat 7 § ja 22 §:n 1 momentti mainitussa 25 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa, 21 § 15 päivänä kesäkuuta 1990 annetussa laissa (565/90) ja 40 § osittain muutettuna mainitulla 25 päivänä tammikuuta 1991 annetulla lailla, sekä

lisätään lakiin uusi 6 a § ja 7 a luku seuraavasti:

3 luku**Hallinto****6 a §**

(Kuten hallituksen esityksessä)

7 §**Johtokunta**

Valtion ja yksityisen ylläpitämässä ammatillisessa oppilaitoksessa on ja *kunnallisessa oppilaitoksessa voi olla* johtokunta, jonka tehtävänä on vastata oppilaitoksen toiminnasta, opetuksen kehittämisestä ja valvonnasta sekä suorittaa muut tehtävät sen mukaan kuin tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa säädetään ja johtosäännössä määrätään.

(2—5 mom. kuten hallituksen esityksessä)

13, 15, 21—23 ja 28 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

7 a luku**Rahoitus****31 a—31 d §**

(Kuten hallituksen esityksessä)

8 luku**Erinäisiä säännöksiä****35 §**

(*Poist.*)

39 ja 40 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännös

(Kuten hallituksen esityksessä)

Edelleen valiokunta ehdottaa,

että 14. lakiehdotuksen 7 § hyväksytäisiin näin kuuluvana:

7 §

Asuminen oppilaitoksen (*poist.*) oppilasasuntolassa on oppilaalle maksutonta.

Edelleen valiokunta ehdottaa,

että 19. lakiehdotuksen 12 § hyväksytäisiin näin kuuluvana:

12 §

Kunnallisessa musiikkioppilaitoksessa voi olla johtokunta, jonka kokoonpanossa poikeaan kunnallislain säännöksistä siten kuin tässä

momentissa säädetään. Johtokuntaan valitaan jäseniksi yksi opettajakunnan, yksi oppilaitoksen muun henkilökunnan ja kaksi 15 vuotta täyttäneiden oppilaiden keskuudestaan ehdottamista henkilöistä. *Oppilasjäsenet valitaan lukuvoodeksi kerrallaan.* Konservatoriossa oppilasjäsenet (poist.) valitaan ammattiopiskelijoiden keskuudesta. Tässä momentissa tarkoitetun johtokunnan jäsenen valinta voidaan siirtää kunnanvaltuustolta kunnan muun toimielimen tehtäväksi.

(2 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Edelleen valiokunta ehdottaa,

että 21. lakiehdotuksen 7 § hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

7 §

Maksuttomat kirjastopalvelut

Kirjaston omien kokoelmien käyttö kirjastossa ja niiden lainaus on maksutonta.

Edelleen valiokunta ehdottaa,

että 22. lakiehdotuksen 5 luvun otsikko hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

5 luku

Nuorisotilojen perustamishankkeisiin myönnettävät valtion avustukset

Edelleen valiokunta ehdottaa,

että 23. lakiehdotuksen 24 § hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

24 §

(2 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Opetusministeriön on myöntäessään tämän lain 4 luvussa tarkoitetun avustuksen pyydettävä siitä läänin liikuntalautakunnan ja valtion liikuntaneuvoston lausunto.

Edelleen valiokunta ehdottaa,

että 26. lakiehdotuksen 5 § hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

5 §

Svenska Teatern (poist.) i Helsingfors -nimiselle teatterille ja Tampereen Työväen Teatterille myönnetään valtionosuutta käyttökustannuksiin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa säädetystä sijaintikunnan kantokykyluokasta poiketen 60 prosenttia.

(2 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Edellä perusteluissa lausuttuun viitaten valiokunta vielä ehdottaa,

että hyväksyttäisiin seuraava, hallituksen esitykseen sisällymätön lakiehdotus:

28.

Laki

taiteen perusopetuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

l i s ä t ä ä n taiteen perusopetuksesta 15 päivänä toukokuuta 1992 annettuun lakiin (424/92) uusi 5 a § seuraavasti:

5 a §

Kunta, joka järjestää tässä laissa tarkoitettua opetusta, saa valtionosuutta taiteen perusopetuksen käyttökustannuksia varten siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (/) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Lisäksi sivistysvaliokunta ehdottaa,

että hallintovaliokunta mietintöönsä laatiessaan muutoin ottaisi huomioon, mitä tässä lausunnossa on esitetty.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Jouppila, jäsenet Ala-Harja, Aula (osittain), von Bell (osittain), Gustafsson, Hacklin (osittain), Laakso (osittain), Lehtinen (osittain), Lindqvist (osittain), M. Pietikäinen (osittain), Pykäläinen

(osittain), Rätty (osittain), Suhola (osittain), Toivonen (osittain), Tykkyläinen ja Virrankoski (osittain) sekä varajäsenet Alaranta (osittain), Lahikainen (osittain), A. Ojala (osittain), O. Ojala (osittain), Ryyänen (osittain) ja Seivästö (osittain).

Eriävä mielipide

Valtionosuusjärjestelmän uudistaminen opetus- ja kulttuuritoimen osalta on tärkeä kuntien itsenäisen toiminnan kannalta sekä opetus- ja kulttuurialan laitosten ja toimintayksiköiden taloudellisuuden ja tuloksellisuuden parantamiseksi entisestään.

Nykyisen monimutkaisen järjestelmän vaihtuessa kunnissa uuteen järjestelmään on erittäin tärkeää pitää huolta koulutuksen saannin tasavaroisista mahdollisuuksista siten, että ratkaiseva tekijä ei ole kotikunta eikä oma tai vanhempien maksukykyisyys. Koulutus vaikuttaa koko maan tulevaisuuteen: millaisin koulutuksellisin eväin varustettuina menemme Eurooppaan ja olemmeko varautuneet taloudelliseen nousuun osaavaksi koulutetulla työvoimalla?

On huolehdittava siitä, että koulutuksen tasoa ei uudistusta toteutettaessa heikennetä ja opetusta kehitetään oppilaan tarpeita sekä edellytyksiä vastaavaksi. On turvattava vammaisten kunnollinen koulutus ja erityisopetus sitä tarvitseville sekä yksilöllisen tarpeen mukainen oppilaanohjaus ja koulunkäyntiavustajat.

Uudistuksen käytännön toteutumista on tarkoin seurattava ja sen yhteydessä tarkasteltava, johtavatko ammatillisten oppilaitosten yksikköhintojen uudet laskemisperusteet kohtuuttomiin

ja epäoikeudenmukaisiin seurauksiin joidenkin oppilaitostyyppien kohdalla. Ennen toimivaltasuhteita koskevan selvityksen ja lainsäädännön valmistumista on lääninhallitusten rooli tärkeä alustason koulutustoiminnan yhteensovittamisessa.

Uudistuksen mukaan yksikköhintoja tarkistetaan toiminnan laadun ja laajuuden mukaan. Valtioneuvoston 14.5.1992 tekemän periaatepäätöksen mukaan kuitenkin peruskoulun, lukion ja ammatillisten oppilaitosten valtionosuuden perusteena olevia yksikköhintoja alennetaan 8 prosentilla erikseen säädettävällä lailla. Tämä on uudistuksen vastaista, koska samalla esitettyjen toiminnan laadun ja laajuuden muutosten kustannusvaikutus on tätä pienempi. Yksikköhintoja alennettaessa kunnat joutuvat säästöjen toteuttamiseksi leikkaamaan tuntikehystä.

Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan jatketaan perustamiskustannushankkeiden jälkirahoitusta. Valtionosuusuudistus ei tunne tätä menettelyä. Edelleen periaatepäätöksessä esitetään mahdollisuus periaatepäätöksessä esitetyille maksuilla lukiossa ja ammatillisissa oppilaitoksissa. Tämä menettely on valtionosuusuudistuksen ja eduskunnan hyväksymien koulutuspoliittisten periaatteiden vastaista.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta

8 §. Myös yksityisillä kansalaisopistoilla voi olla toimialueenaan useita kuntia. Esityksen mukaan kuitenkin yksityisen kansalaisopiston valtionosuuden määräytymisessä ei otettaisi huomioon yhtä kuntaa laajempaa toimialuetta. Kuntien ylläpitämien ja yksityisten kansalaisopistojen tulisi olla valtionsuuden laskennassa samassa asemassa. Ehdotetaan muutosta 3 momenttiin.

Musiikkioppilaitosten toiminta-alueet ovat yhtä kuntaa laajempia. Tämän johdosta tulee musiikkioppilaitoksen valtionosuuden määräytymisessä ottaa huomioon kaikkien toiminta-alueen kuntien taloudellinen kantokyky. Ehdotetaan muutosta 4 momenttiin.

9 §. Oppilaiden kotikuntien maksuosuuksissa jäävät esityksen mukaan huomioon ottamatta oppilaitoksen perustamiskustannukset. Myös nämä kustannukset tulisi jakaa pitkällä tähtäyksellä tasaisesti kuntien kesken riippumatta siitä, ylläpitävätkö kunnat itse tai yhdessä ammatillisia oppilaitoksia. Tämän johdosta säännöstä tulisi muuttaa siten, että oppilaan kotikunnan maksuosuuteen lisätään pääomakustannusten arvioituna osuutena laskennallisesti 10 prosenttia. Ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti.

15 §. Kansalaisopistoilla voi olla toimialueenaan useita kuntia. Esityksen mukaan valtionosuuden määräytymisessä otettaisiin huomioon vain sijaintikunta, mutta oikein olisi ottaa huomioon koko toimialue. Ehdotetaan muutettavaksi 2 momentti.

40 §. Esityksen mukaan oppilaan kotikunnan tulee maksaa osuutensa kunnallisen ja yksityisen oppilaitoksen kustannuksista kaksi kertaa vuodessa. Tämä saattaa aiheuttaa oppilaitoksen ylläpitäjälle rahoitusvaikeuksia. Maksuosuudet tulisi suorittaa kuukausittain, jotta rahoitus kertyisi tasaisesti. Ehdotetaan muutettavaksi 2 momentti.

49 §. Tämän lain voimaan tullessa maksamatta olevat valtionosuudet kuuluvat kokonaisuudessaan kunnille ja maksujen jaksottaminen usealle vuodelle aiheuttaa vaikeuksia. Oikeampaa olisi kaikkien valtionosuuksien maksu vuoden kuluessa. Ehdotetaan muutettavaksi 2 momentti.

51 §. Monet oppilaitokset toimivat vuokratiloissa, koska vuokraus on usein ollut tarkoituksenmukainen vaihtoehto omien tilojen hank-

kimiselle. Esityksessä vuokran erilliselle valtionosuudelle on siirtymäkausi ja se rajataan vain niihin oppilaitoksiin, jotka toimivat pääasiassa vuokratiloissa. Ehdotetaan muutettavaksi 1 momentti.

3. Laki peruskoululain muuttamisesta

51 §. Peruskoulussa on eri tavoin vammaisia oppilaita, jotka ovat erityisen tuen tarpeessa. Heidän koulunkäyntinsä järjestämisessä ovat tarpeen koulunkäyntiavustajat ja henkilökohtaiset apuvälineet. Tämä tulisi edelleenkin todeta laissa. Peruskoululain 51 §:ää ei tulisi kumota, vaan hyväksyä muutettuna.

26. Teatteri- ja orkesterilaki

5 §. Svenska Teaternin ja Tampereen Työväen Teatterin valtionosuus jäisi esityksen mukaan näiden ns. valtakunnallisten teattereiden vakiintuneen valtionrahoitustason alle. Tampereen Työväen Teatterin uuden teatterirakennuksen rakentamisen ja rahoituksen lähtökohtana on eduskunnan päätös valtionavun tasosta. Tampereen Työväen Teatterille 60 %:n valtionapu merkitsee teatterin ja valtion välisen sopimuksen tuen vähentymistä noin 1,4 miljoonalla markalla. Tehdyn sopimuksen mukainen tuki tulee kaikissa tapauksissa turvata vuosittain valtion varoista.

Edellä esitetyn perusteella katsomme,

että valiokunnan olisi tullut hyväksyä 1. lakiehdotuksen 8, 9, 15, 40, 49 ja 51 § kuulumaan seuraavasti:

8 §

Opetustoimen valtionosuusasteikko

(1—2 mom. kuten valiokunnan lausunnossa)

Kahden tai useamman kunnan alueella toimivan kansalaisopiston kantokykyluokittainen valtionosuus määräytyy *toimialueen asukasmäärän mukaisessa suhteessa.* (Poist.)

Kantokykyluokittainen valtionosuus musiikkioppilaitoksen muuhun kuin ammatilliseen opetukseen määräytyy oppilaitoksen *toimialueen kuntien asukaslukujen mukaisessa suhteessa.*

(5 mom. kuten valiokunnan lausunnossa)

9 §

Kotikuntien maksuosuudet

(1—3 mom. kuten valiokunnan lausunnossa)

Ammatillista oppilaitosta ylläpitävien kuntien ja kuntainliittojen muulle kuin sanotusta kunnasta tai sanottuun kuntainliittoon kuuluvasta kunnasta olevalle opiskelijalle järjestämän koulutuksen aiheuttamista kustannuksista on sen opiskelijan kotikunnan suoritettava pääomakustannusten osalta korvaus, joka saadaan siten, että maksuosuuslaskelmaan lisätään 10 prosentin suuruisen pääomakustannusten osuus.

15 §

Kansalaisopiston yksikköhinnan laskeminen

(1 mom. kuten valiokunnan lausunnossa)

Kahden tai useamman kunnan alueella toimivan kansalaisopiston yksikköhinta lasketaan toimialueen kuntien asukasrakenteen perusteella kuntien asukasmäärällä painotettuna.

40 §

Maksaminen

(1 mom. kuten valiokunnan lausunnossa)

Oppilaan kotikunnan tulee maksaa 39 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa valtionosuutta ja kotikunnan maksuosuutta vastaava markkamäärä ja 39 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa kotikunnan maksuosuus oppilaitoksen ylläpitäjälle kuukausittain, (poist.) jolleivät kotikunta ja oppilaitoksen ylläpitäjä ole toisin sopineet.

(3 mom. kuten valiokunnan lausunnossa)

49 §

Käyttökustannukset

(1 mom. kuten valiokunnan lausunnossa)

Tämän lain voimaan tullessa maksamatta olevat valtionosuudet maksetaan yhtenä eränä vuo-

Helsingissä 22 päivänä toukokuuta 1992

Marja-Liisa Tykkyläinen
Arja Ojala
Tuija Maaret Pykäläinen

Jukka Gustafsson
Jaakko Laakso
Aarno von Bell
Pekka Rätty

den kuluessa tämän lain voimaantulovuodesta. (Poist.)

(3 mom. kuten valiokunnan lausunnossa)

51 §

Vuokra ja vuokra-arvo

Jos oppilaitos tai osa siitä toimii vuokratiloissa ja ylläpitäjä on saanut erillistä valtionosuutta näistä tiloista maksettaviin vuokriin tämän lain voimaan tullessa voimassa olevan vuokrasopimuksen perusteella, suoritetaan näihin vuokriin valtionosuutta tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan. (Poist.)

(2 mom. kuten valiokunnan lausunnossa)

Edelleen katsomme,

että 3. lakiehdotuksen 51 §:ää ei tulisi kumota, vaan valiokunnan olisi tullut hyväksyä se kuulumaan seuraavasti:

51 §

Vammaisten oppilaiden opetuksessa voidaan tarpeen mukaan käyttää koulunkäyntiavustajia ja henkilökohtaisia apuvälineitä.

Edelleen katsomme,

että valiokunnan olisi tullut hyväksyä 26. lakiehdotuksen 5 § kuulumaan seuraavasti:

5 §

Svenska Teatern i Helsingfors -nimiselle teatterille ja Tampereen Työväen Teatterille myönnetään valtionosuutta käyttökustannuksiin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa säädetystä sijaintikunnan kantokykyluokasta poiketen 65 prosenttia.

(2 mom. kuten valiokunnan lausunnossa)

Iiris Hacklin
Outi Ojala
Erja Lahikainen